

Viện trợ nước ngoài và ổn định tăng trưởng kinh tế - nghiên cứu thực nghiệm tại một số quốc gia Đông Nam Á

Nguyễn Phúc Cảnh⁽¹⁾

Ngày nhận bài: 05/05/2016 | Biên tập xong: 02/12/2017 | Duyệt đăng: 10/12/2017

TÓM TẮT: Mục đích bài viết này là phân tích tác động của viện trợ nước ngoài (VTNN) đến sự ổn định tăng trưởng kinh tế (TTKT) tại các quốc gia nhỏ và mở của khu vực Đông Nam Á. Thông qua kỹ thuật ước lượng bằng hàm học HP và sử dụng phương trình hồi quy để đo lường biến động trong GDP, kết quả cho thấy, VTNN không có vai trò như tấm đệm với các cú sốc trong GDP, ngược lại VTNN làm tăng sự bất ổn vĩ mô tại các quốc gia Đông Nam Á, điều này có thể do tình trạng tham nhũng tăng khi viện trợ tăng lên. Kết quả nghiên cứu còn cho thấy rằng, biến động vĩ mô của các quốc gia nhận viện trợ nhiều hơn khi tỷ lệ viện trợ trên GDP của quốc gia đó cao.

TỪ KHÓA: viện trợ, ổn định, tăng trưởng kinh tế, Đông Nam Á.

1. Giới thiệu

Trong khoảng 30 năm qua, TTKT của Việt Nam và các quốc gia Đông Nam Á đã đạt được những thành tựu đáng kể. Trong đó, tăng trưởng GDP luôn đạt mức cao nhưng cũng có nhiều giai đoạn biến động mạnh và không ổn định như các năm 1984-1990, 1997-2000 và 2008-2011 (Hình 1).

Cùng với đó là biến động trong tăng trưởng bình quân đầu người của các quốc gia cũng khá mạnh trong các giai đoạn trên (Hình 2).

TTKT mạnh đã giúp nhiều quốc gia trong khu vực cải thiện mức sống người dân thể hiện qua mức tăng thu nhập bình quân đầu người ngoại trừ Brunei (Bảng 1).

Có nhiều yếu tố đóng góp vào TTKT của các quốc gia trong khu vực như việc mở cửa, vốn đầu tư, thay đổi công nghệ, lao động, hoạt động của thị trường tài chính, dòng vốn nước ngoài, ... (Azam, Khan, Bakhtyar & Emirullah,

2015; Borhan, Ahmed & Hitam, 2012; Heidari, Katircioğlu & Saeidpour, 2015; Plummer, 2006; Pradhan, Arvin, Hall & Bahmani, 2014; Saboori & Sulaiman, 2013; Su Dinh Thanh, 2015; Yoo, 2006). Trong đó, một trong những yếu tố quan trọng được xem là ảnh hưởng đến TTKT trong khu vực là VTNN, khi hầu hết các quốc gia đều có mức thu nhập trung bình thấp và nhận viện trợ khá lớn từ nước ngoài (Hình 3).

Nhiều nghiên cứu đã tiến hành đánh giá tác động của VTNN đến các yếu tố vĩ mô của các quốc gia nhận viện trợ như đầu tư, giáo dục, TTKT, cải thiện mức sống, ... và đi đến các kết

⁽¹⁾ Nguyễn Phúc Cảnh - Trường Đại học Kinh tế TP.HCM; 59C Nguyễn Đình Chiểu, Phường 6, Quận 3, TP. Hồ Chí Minh; Email: canhnguyen@ueh.edu.vn.